

**Újdonságok, határidők a 2009. évről benyújtandó
személyi jövedelemadó bevallásokban**

A 2008. év decemberében, a 2009. évben év közben, valamint novemberben kihirdetett módosító törvények rendelkezései szerint változtak a magánszemélyek 2009. évi adókötelezettségének teljesítésére vonatkozó szabályok.

Az adókötelezettség teljesítését nagymértékben megkönnyíti az állami adóhatóság közreműködésével elkészíthető egyszerűsített bevallás.

A 2009. évre vonatkozó adókötelezettség teljesítésekor a magánszemély a következő három lehetőség közül választhat:

- önadózóként benyújtja a 0953-as bevallást,
- az adóhatóság közreműködésével egyszerűsített bevallást nyújt be,
- a munkáltatótól (társas vállalkozástól) kéri az éves adójának a megállapítását.

Az egyéni vállalkozónak nincs választási lehetősége, a törvény előírása szerint a 0953-as bevallás benyújtására kötelezett. Ilyen kötelezettsége más magánszemélynek is lehet a törvényben meghatározott esetekben.

I. Tájékoztató a 0953-as bevallásról

Az előző évhez hasonlóan a 0953-as nyomtatványon kell bevallani, illetve elszámolni a 2009. évi személyi jövedelemadót, a különadót, az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást, az egészségügyi hozzájárulást és az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély járulékát. Továbbá ebben az évben is visszaigényelhető a bevallásban a járulékfizetési felső határt meghaladóan levont járulék összege.

A 0953-as bevallás benyújtására előírt határidők a következők:

- az egyéni vállalkozóknak és az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett magánszemélyeknek **2010. február 25-éig**,
- az előző pontban nem említett magánszemélyeknek **2010. május 20-ig** kell benyújtaniuk a bevallást.

A bevallás, az egységcsomagban található borítékban **2010. május 20-áig díjmentesen postára adható.**

A 0953-as nyomtatvány az APEH honlapjáról (www.afeh.hu) is letölthető és az internetes program segítségével kitölthető.

Az ÁNYK (AbevJava) platform független keretprogram által nyújtott különleges szolgáltatás ebben az évben is biztosítja, hogy a nyomtatvány egyes oldalaihoz, soraihoz tartozó kitöltési útmutató szövegablakban, a nyomtatvány kitöltése közben interaktív módon megtekinthető legyen.

Az internetes program segítségével kitöltött bevallását elektronikus úton is benyújthatja az a magánszemély, aki a **polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervnél, bármelyik okmányirodában, vagy az állami adóhatóságnál** regisztráltatta magát.

A kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő (nem nyugdíjas) egyéni vállalkozók elektronikus úton kötelesek benyújtani a 0953-as bevallásukat is.

A bevallás főlapjára visszakerült a visszaigényelhető összeg utalásához szükséges adatokat tartalmazó tábla. Amennyiben a visszaigényelt összeg utalásához postai címet ad meg a

magánszemély, figyelemmel kell lennie arra, hogy az irányítószám és helységnév megadását követően a közterület neve, jellege stb. megadásához csak a megadott 24 karaktert használhatja fel.

A bevallásban megállapított befizetendő adót a bevallás benyújtására nyitva álló határnapig kell megfizetni.

Változott a korábbi években megismert adótábla, a 18%-os adókulccsal számított jövedelemrésze, amely 1,7 millió forintról 1,9 millió forintra emelkedett. A hatályba lépő törvényt 2009. július 1-től kell alkalmaznia a munkáltatónak, még pedig visszamenőleges hatállyal, tehát a teljes adóévre vonatkozóan. Az 1,9 millió forint feletti összevont adóalapba tartozó jövedelemrész utáni adókulcs nem változott, 2009. adóévre is 36% maradt.

Emelkedett a szociális gondozói díj adóterhet nem viselő járandóságnak nem minősülő része 120 ezer forintról 180 ezer forintra.

Az árvaellátásra tekintettel folyósított özvegyi nyugdíj (2006. december 31-ét követően megszerzett) visszamenőleges hatállyal adómentes bevételnek minősül. A bevallott ellátást, a megfizetett adót önellenőrzéssel rendezheti a magánszemély és a megfizetett adót visszaigényelheti.

Megszűnt a 35%-os osztalékadó, ezért a 25%-os osztalékadót a 2008. évre jóváhagyott osztaléokra is lehet alkalmazni.

Az adózók a 2009. adóévre vonatkozóan is élhetnek a kedvező részletfizetési lehetőséggel. A szabály szerint, a vállalkozási tevékenységet nem folytató, általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett magánszemély az adóbevallásban befizetendő kötelezettségként megállapított 100 ezer forintot meg nem haladó személyi jövedelemadóját havi egyenlő részletekben, legfeljebb négy hónap alatt pótlékmentesen megfizetheti. A pótlékmentes részletfizetési lehetőség igénybevételéről ebben az évben, a 0953-as bevallás C lapján, a kötelezettségek levezetése után lehet nyilatkozni. A részletfizetés lehetőségével az egyszerűsített bevallást benyújtó magánszemélyek is élhetnek.

Amennyiben igénybe veszi (veheti) a kedvező részletfizetési lehetőséget, az első részlet megfizetésére használja az egységcsomagban található személyi jövedelemadó csekket (103-as adónem kód). A választott időtartamnak megfelelően a többi, szükséges csekk, bármelyik ügyfélszolgálati irodában beszerezhető. A központi ügyfélszolgálatokon az adó, POST terminálon befizethető. A bevallásban, nyilatkozat szerint igénybe vehető kedvezmény érvényesítéséről nem kap a magánszemély külön értesítést, hiszen könnyítésként került bevezetésre ez a lehetőség. Csak akkor tájékoztatjuk, ha valamilyen ok miatt nem veheti igénybe ezt a lehetőséget. A fizetési könnyítés általános szabályai szerint, továbbra is lehetőség van kérelem alapján, ha a feltételek fennállnak, részletfizetést (akár több hónapra is) vagy fizetési halasztást kérni.

Az adójóváírás érvényesítése során ebben az évben is lehetősége van a magánszemélynek a törvény által biztosított összegnél alacsonyabb összeget figyelem venni, de felhívjuk a figyelmet arra, hogy ilyenkor minden esetben kiértéssítjük a magánszemélyt és „megerősítjük” azt a szándékát, hogy valóban a beírt összeget kívánja a bevallásában adójóváírás címén figyelembe venni.

A 2009. évről benyújtandó bevallásban teljesen új felépítésben található meg az adókedvezmények kiszámításához felhasználható lap (0953-01), tekintettel arra, hogy a 2009. évben megváltozott a legtöbb kedvezmény érvényesítésének számítási módja. A legtöbb kedvezmény (összevont kedvezmények) esetében a kedvezményre jogosító befizetéseket kell összesíteni (adókedvezmény alapja) és ezen összeg 30%-a, legfeljebb 100 000 Ft vehető igénybe akkor, ha a magánszemély éves bevallásköteles jövedelme a 3 400 000 Ft-ot nem haladja meg. E feletti jövedelem esetén, 3 900 000 Ft bevallásköteles jövedelmig csökkentett összegben lehet a kedvezményt érvényesíteni.

Az egészségügyi hozzájárulás (eho) elszámolására szolgáló (0953-09) lapot átszerkesztettük. Ennek eredményeképpen, remélhetően ebben az évben könnyebb lesz a 14%-os eho elszámolása.

Kérjük, hogy a bevallás kitöltését segítő útmutatót vegyék igénybe, olvassák el, mert az Interneten található program csak számszaki és néhány olyan összefüggésre „tud figyelni” és hibáüzenettel figyelmeztetni, amelyek a beírt adatok alapján összefüggésbe rendezhetők.

A visszaigényelhető adót, járulékot ebben az évben is a bevallás benyújtásától számított 30 napon belül, de legkorábban **2010. március 1-jétől** kaphatják meg az adózók. Előnyösebb helyzetben lesznek továbbra is azok az adók, akik elektronikusan teljesítik a bevallási kötelezettségüket, mert részükre korábban, már **2010. február 1-jétől** kiutalható a visszajáró összeg.

A magánszemélynek továbbra sem kell nyilatkoznia az állami adóhatóság felé az esetleges köztartozásairól, ha a bevallása szerint visszajáró összeg kiutalását kéri. Ettől függetlenül az adóhatóság az adóbevallás szerint visszajáró összeg kiutalását csak abban az esetben teljesítheti, ha az adózónak nincs az adóhatóságnál nyilvántartott, adók módjára behajtandó köztartozása.

Az a magánszemély, aki a 2009. évi bevallási kötelezettségét az előírt határidőre nem teljesíti, annak pótlására szintén a 0953-as bevallási nyomtatvány szolgál.

Tipikus hibák a személyi jövedelemadó bevallások kitöltése során

A magánszemélyek, talán hihetetlennek tűnik, de a bevallás főlapján követik el még mindig a legtöbb hibát.

Jellemzően, **hiányzik az adózó aláírása** a bevallásról.

Gyakran előfordul a téves adóazonosító szám feltüntetése is – férj adóazonosítóját írja a be a feleség vagy elír adózó egy számot – ilyenkor a bevallás hibásnak minősül, függetlenül attól, hogy számszakilag tökéletes a kitöltése.

Sokszor előfordul, hogy nem jelölik meg a bevallás főlapján, ha a visszaigényelhető összeget vissza szeretnék kérni adózók. Ebben az esetben nem beszélünk hibáról, csak azért említjük meg, mert utóbb, külön átvezetési nyomtatvány kitöltésével juthat adózó a pénzéhez, amit elkerülhetne, ha a bevallásán ezt az akaratát jelezné.

Amire még fel szeretnénk hívni a figyelmet, mert ezt a hibát sem tudja a bevalláskitöltő, illetőleg a feldolgozó program figyelni, hogy abban az esetben, **ha a magánszemély jövedelméből a kifizető adóelőleget vont le, és azt az összeget nem a megfelelő sorban tünteti fel adózó (mert saját kötelezettségként írja be), és nem a kifizető által levont**

adóelőlegként, úgy fizetési kötelezettsége keletkezhet adózónak a bevallása szerint, holott valójában erről szó sincs.

Gyakran előfordul, hogy adózó munkáltatójának nyilatkozott és kérte a munkáltatói adómegállapítást, és utóbb beadja a 0953-as bevallását is, de erről nem értesíti az adómegállapítással megbízott munkáltatóját. Ezáltal felesleges procedúrának teszi ki magát a magánszemély, mert ilyenkor adóvizsgálattal kell megállapítani, melyik „bevallás” az érvényes, és előfordulhat visszafizetési kötelezettség megállapítása is.

Sokan követik el a **rendelkezési jogosultság (önkéntes kölcsönös biztosító pénztári kedvezmény esetében) során**, hogy **a saját folyószámlájukat tüntetik fel az utalás helyeként**. Nem elég kiszámítani a „kedvezmény összegét”, az abból átutalni kért részt is fel kell tüntetni. Ennek hiányában a bevallást javítani kell és addig az összeg átutalására sem kerülhet sor.

Többen felejtkeznek el a különadó fizetési kötelezettségük bevallásáról is.

Ezt az utóbbi két hibát csak azok követhetik el, akik nem az adóhatóság Interneten elérhető programjával készítik el a bevallásukat, mert a kitöltést segítő program ilyen esetekben figyelmezteti adózót.

II. Tájékoztató az egyszerűsített bevallásról

A magánszemély a személyi jövedelemadó megállapítási kötelezettségének az önadózás keretén belül, az állami adóhatóság közreműködésével elkészített **egyszerűsített bevallással** is eleget tehet.

Az új adózási forma, jól debütált. Az adóhatósághoz 341 527 db nyilatkozat érkezett be. A 0853E bevallási ajánlat előállítására 295 526 fő részére megtörtént (a 339 038 érvényes nyilatkozatból 13 822 fő esetében nem készült ajánlat adathiány miatt, kizárásra került 29 690 fő). A kiküldött 295 526 db 0853E bevallást, a 2009. október 4-i adatok szerint, papír alapon 260 432 magánszemély küldte vissza. (Összesen: 278 878 db érkezett vissza.)

A 2009. évi törvényváltozásoknak köszönhetően bővült azon adózói kör, akik az egyszerűsített bevallás választásával élhetnek.

- Nem zárja ki az egyszerűsített bevallás választásának a lehetőségét, ha az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóval összefüggésben is bevallást kell benyújtania a magánszemélynek, de azt külön, a 1042-es bevallás kitöltésével és benyújtásával 2010. május 20-ig kell megküldenie az adóhatóságnak.
- Ha a magánszemély (nem egyéni vállalkozó) olyan bevételt szerzett, melynek adózására az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szabályait alkalmazza, szintén kérheti az egyszerűsített bevallás elkészítését, de csak abban az esetben, ha az Ekho törvény rendelkezéseinek megfelelően, jogszerűen választotta a bevételének adózására ezt a módot és a kifizető a magánszemélyt terhelő adót levonta.
- Ha a magánszemély olyan jövedelmet szerzett, amelyet 11%-os eho fizetési kötelezettség terhel és azt a munkáltató/kifizető **teljes egészében megfizette, akkor kérheti az adóhatóság közreműködésével elkészített egyszerűsített adóbevallás ajánlatot**. Akkor is lehetősége van a magánszemélynek az egyszerűsített bevallás lehetőségével élni, ha csak a bevallásával egyidejűleg köteles az eho megfizetésére.

A magánszemély az egyszerűsített bevallásában a személyi jövedelemadó, a túlvont nyugdíjjárulék, a különadó, EKHO és EHO bevallását teljesítheti. Az egyszerűsített bevallás választása esetén, az adóhatóság a magánszemély erre irányuló nyilatkozata és a rendelkezésére álló adatok alapján, **személyre szabott bevallás ajánlatot állít össze**. Az ajánlat csak a magánszemélyt érintő sorokat tartalmazza.

Határidők:

2010. február 15. A kitöltött, aláírt nyilatkozat postára adásának, illetve elektronikus formában történő visszaküldésnek határideje.

2010. április 30. Az érvényes nyilatkozat esetén az adóhatóság a 0953E bevallás ajánlatot megküldi a megadott postai vagy e-mail címre, elektronikus tárhelyre.

2010. május 20. A 0953E bevallás visszaküldése postai/elektronikus úton az adóhatóság részére.

Technikai kérdések:

A kitöltött, aláírt nyilatkozatot az egységcsomagban található borítékban fel lehet postán adni vagy személyesen az APEH ügyfélszolgálatánál lehet leadni. A borítékon kérjük, tüntessék fel az „NY” betűt a gyorsabb feldolgozás érdekében.

Az APEH Internetes honlapján a nyilatkozathoz tartozó Súgó részletesen tartalmazza a sorok kitöltésénél elengedhetetlen információkat.

Őrizze meg mindenki az egységcsomagban kapott két csekket, mert ezeket felhasználhatja az esetleges kötelezettség teljesítéséhez.

Az egyszerűsített bevallás **önellenőrzését, helyesbítését** a bevallás benyújtására előírt határidőt követően a 0953-as bevallás megfelelő kitöltésével lehet végrehajtani.

Ha az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóról is bevallást kell benyújtani, akkor azt a 1042-es bevalláson, önállóan 2010. május 20-ig kell teljesíteni.

Tipikus hibák, a nyilatkozatok kitöltésénél:

A leggyakoribb hiba a nyilatkozat aláírás hiánya, nem pontos e-mail cím, vagy ha pontos a cím, akkor mire az ajánlat elkészül, már nem használja adózó a megjelölt e-mail címét. Sok esetben előfordult az adóazonosítók elírása. Ez többnyire akkor jelentkezett, amikor a család több tagja is élni kívánt az egyszerűsített bevallás nyújtotta lehetőségével és egymás adatait részben elcserélték.

Többször előfordult, hogy egy-egy adathelyet nem töltötték ki a magánszemélyek, így például a lakáscélú hitel alapján érvényesíthető kedvezmény esetében fel kell tüntetni, hogy a kedvezmény érvényesítéséhez, milyen jövedelemkorlát tartozik, az adott magánszemélynél).

III. Tájékoztató a személyi jövedelemadó 1+1 százalékának felajánlásáról

Az előző évhez hasonlóan a személyi jövedelemadó 1+1 százalékáról rendelkező nyilatkozat a bevallási nyomtatvány részét képezi. Így az a magánszemély, aki egyszerűsített bevallást ad, vagy az adóhatóság közreműködése nélkül készíti el a bevallását, a nyomtatvány megfelelő lapjának kitöltésével rendelkezhet az általa megjelölt kedvezményezettek javára.

A 0953-as bevallás vagy az egyszerűsített bevallás elektronikus úton történő benyújtása esetén akkor küldhető el a rendelkező nyilatkozat a nyomtatvány részeként, ha az adóbevallást a magánszemély saját maga készíti el, vagy ha az adóbevallás elkészítésével megbízott képviselő meghatalmazása a rendelkező nyilatkozat megküldésére is kiterjed.

Lehetőség van arra is, hogy a magánszemély az egyszerűsített bevallással vagy az adóhatóság közreműködése nélkül benyújtott 0953-as bevallással együtt, de külön lezárt (az adóazonosító jelével ellátott) borítékban küldje el a rendelkező nyilatkozatát.

A rendelkező nyilatkozat a bevallástól függetlenül lezárt (adóazonosító jellel ellátott) borítékban személyesen vagy postán, illetve elektronikus űrlapként elektronikus úton is eljuttatható az adóhatósághoz.

Azon magánszemélyek is rendelkezhetnek az adójuk 1+1 százalékáról, akiknek az adóját a munkáltató állapítja meg. Ilyen esetben a rendelkező nyilatkozatot lezárt borítékban legkésőbb 2010. május 10-éig kell átadni a munkáltatónak, aki (amely) 2010. május 20-áig eljuttatja azt az adóhatósághoz.

A 2009. évről benyújtott személyi jövedelemadó bevalláshoz kapcsolódó 1+1%-os nyilatkozatok rendelkezését illetően, hogy a kedvezményezettekhez célba érkező felajánlásokról az adóhatóság tájékoztatja a felajánlókat. A tájékoztatás kizárólag elektronikusan történik. Az a magánszemély is kaphat tájékoztatást, aki nem elektronikusan nyújtotta be a bevallását, ha azt – az erre irányuló nyilatkozatával – külön kéri, és legkésőbb a tájékoztatás elküldéséig regisztráltatja magát.